

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت
سازمان توسعه تجارت ایران

دستور العمل کو اہی مبداء

آشنایی با ضوابط قواعد مبداء و الزامات آن در

موافقت نامہ موقت تجارت آزاد ایران و اوراسیا

تہمہ و تدوین: علی زاہد طلبان
عضوہیات علمی موسسہ مطالعات و پژوهش ہای بازرگانی

و
کارشناس ارشد توافق ہای تجاری سازمان توسعه تجارت ایران

اسفندماہ ۱۳۹۸

فهرست مطالب

- ۱- مقدمه ۲
- ۲- تعاریف و اهمیت قواعد مبدأ ۲
- ۳- دامنه کاربرد قواعد مبدأ ۳
- ۴- قواعد مبدأ در موافقتنامه های تجاری ۴
- ۵- ضوابط قواعد مبدأ در موافقت نامه موقت تجارت آزاد ایران و اتحادیه اوراسیا ۴
- ۶- قواعد و معیارهای احراز مبدأ خاص برای برخی از کالاها ۹
- معیارهای ویژه احراز مبدأ برای برخی از کالاها طبق پیوست دوم موافقت نامه ۱۰
- ۷- نمونه گواهی مبدأ موافقت نامه اوراسیا و دستورالعمل نحوه تکمیل آن ۱۱
- نمونه فرم گواهی مبدأ موافقت نامه (CT-3 Form) ۱۱
- ترجمه فارسی فرم گواهی مبدأ موافقت نامه (CT-3 Form) ۱۲
- دستورالعمل تکمیل فرم گواهی مبدأ (فرم CT-3) ۱۳
- ۸- کالاهایی که برای صادرات به اوراسیا نیاز به دو گواهی مبدأ دارند ۱۵
- ۹- مراجع ذیصلاح صادر کننده گواهی مبدأ در موافقت نامه ایران و اوراسیا ۱۵
- ۱۰- برخی نکات کلیدی که تجار و فعالین بخش خصوصی باید به آن توجه کنند ۱۸
- ۱۱- برخی نکات کلیدی که اتاق های بازرگانی صادر کننده گواهی مبدأ باید به آن توجه کنند ۱۹
- ۱۲- برخی نکات کلیدی که مقامات تایید کننده گواهی مبدأ (گمرکات اجرایی) باید به آن توجه کنند ۲۰

موافقت نامه تجاری ایران و اتحادیه اوراسیا که از پنجم آبان ماه سال جاری (۱۳۹۸) لازم الاجرا شده است، برای پیاده سازی و اجرای صحیح، نیاز به تهیه دستورالعمل های اجرایی متعدد و جداگانه ای توسط دستگاه های ذیربط در حوزه های مختلف تجاری کشور دارد. برخی از موضوعات تحت پوشش موافقت نامه و رویه های خاص مربوط به آنها لزوماً با رویه های جاری و رایج در کشور منطبق نبوده و یا اساساً فاقد سازوکارهای اجرایی مناسب می باشد. یکی از این حوزه های بسیار مهم که اجرای موافقت نامه پیوند محکم و ناگسستگی با آن می یابد، موضوع قواعد مبدا و ضوابط احراز صلاحیت کالاها برای اعطای ترجیحات تجاری اعم از تعرفه ای و غیرتعرفه ای است. نظر به اهمیت این موضوع در اجرای صحیح موافقت نامه، در این گزارش ضمن ارائه تعاریف لازم و دامنه کاربرد قواعد مبدا در تجارت بین الملل و موافقت نامه های تجاری، ضوابط کلیدی قواعد مبدا تعیین شده در موافقت نامه موقت تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اوراسیا به اختصار شرح داده شده و دستورالعمل نحوه تنظیم فرم گواهی مبدا موافقت نامه برای آگاهی و بهره برداری کلیه ذینفعان این موافقت نامه اعم از تجار و فعالین بخش خصوصی و اتاق های بازرگانی کشور تهیه و تدوین شده است. در پایان نیز برخی توصیه های کلیدی و نکات مهمی که تجار و فعالین بخش خصوصی، اتاق های بازرگانی و گمرکات اجرایی کشور لازم است تا برای استفاده از مزایای موافقت نامه و اجرای درست تعهدات آن رعایت کنند ارائه شده است.

۲- تعاریف و اهمیت قواعد مبدا

قواعد مبدا، مجموعه ضوابط و معیارهایی هستند که مبنای تعیین مبدا ساخت یا تولید کالا محسوب می شوند. به عبارت دیگر قواعد مبدا مجموعه قوانین و مقررات و تصمیمات اداری دارای کاربرد عامی است که هر کشور برای تشخیص کشور مبدا کالا به اجرا می گذارد. اهمیت قواعد مبدا از این واقعیت ناشی می شود که در بسیاری از موارد و اغلب اوقات، میزان عوارض گمرکی و محدودیتهای مقداری به مبدا ساخت کالا بستگی پیدا می کند. بطور مثال در موافقت نامه تجاری ایران و اتحادیه اوراسیا دو طرف به کالاهایی امتیاز داده اند که از سرزمین طرف مقابل منشاء گرفته باشد. یعنی ایران اگر امتیاز تعرفه ای به کالایی در نظر گرفته برای اعطای این امتیاز این شرط که کالا از منطقه اوراسیا منشاء گرفته است باید احراز شود. در غیر این صورت امتیازات در نظر گرفته شده اعطاء نمی شود. یعنی اگر کالایی از کشور دیگری مثل چین وارد قلمرو اوراسیا و از طریق اوراسیا به ایران وارد شد، بدلیل اینکه قواعد مبدا موافقت نامه در مورد آن قابل اعمال نیست و تولید آن در کشوری غیر از کشورهای اوراسیا صورت گرفته، مشمول موافقت نامه و امتیازات در نظر گرفته شده نمی شود. علاوه بر توافقی های تجاری در سایر زمینه ها هم قواعد مبدا کاربرد دارند و در عمل دامنه این کاربرد بسیار وسیع می باشد. به همین ترتیب معیارهای مورد استفاده توسط دولت ها جهت احراز قواعد مبدا نیز یکسان نبوده و معیارهای مختلف و متفاوتی

در این زمینه رایج است. اگر چه از معیار تغییر شکل اساسی کالا در اغلب کشورهای جهان به عنوان مبنای اصلی تعیین مبدأ کالا استفاده می‌شود اما بسیاری از کشورها نیز معیارهایی از قبیل «تغییر طبقه‌بندی گمرکی تعرفه کالا»، «درصد ارزش ساخت» و حتی «میزان پردازش در فرایندهای ساخت یا تولید کالا» را نیز برای این منظور مورد استفاده قرار می‌دهند.

۳- دامنه کاربرد قواعد مبدأ

امروزه در تجارت بین‌الملل و در بستر جهانی شدن اقتصاد که تقسیم کار و گستردگی و پراکندگی بیشتر زنجیره تولید یک کالا در مناطق و کشورهای مختلف یکی از پیامدهای آن است، بسیاری از کالاهایی که در چرخه تجارت بین‌الملل مورد مبادله قرار می‌گیرند دربرگیرنده مواد و اجزائی است که در بیش از یک کشور تولید شده و حتی ممکن است فرایند تولید آن در چندین کشور مختلف صورت گرفته باشد. این موضوع کشور واردکننده کالا را از نقطه نظر تعیین مبدأ کالا با مشکلات و دشواریهای زیادی مواجه می‌سازد. همچنین ممکن است واردات کالای خاصی از یک کشور معین مشمول اقدامات ضد قیمت شکنی یا عوارض جبرانی و یا مشمول محدودیتهای مقداری مربوط به اقدامات حفاظتی باشد. در این صورت، شرط اولیه اعمال سیاست‌های تجاری فوق دانستن مبدأ کالای مورد نظر است. همین طور در تعیین عوارض گمرکی برای اعمال ترجیحات تجاری و تعرفه‌های ترجیحی (مثلاً معافیت از تعرفه و یا برخورداری از نرخ تعرفه کمتر) در قالب اتحادیه‌ها و پیمان‌های منطقه‌ای و قراردادهای ترجیحی دو یا چندجانبه، دانستن اینکه کالا دارای مبدأ کشورهای عضو پیمان است یا خیر ضرورت پیدا می‌کند. علامت‌زنی کالا برای اعمال سهمیه‌های تعیین شده در خصوص واردات محصولات معینی از کشورهای مشمول این سهمیه‌ها و همچنین استفاده‌های آماری از دیگر موارد کاربرد قواعد مبدأ می‌باشد. مهمترین موارد استفاده و دامنه کاربرد قواعد مبدأ به شرح طبقه‌بندی زیر می‌باشد:

۱. به کارگیری اقدامات و اجرای سیاست‌های تجاری از قبیل اقدامات ضد قیمت شکنی و اقدامات حفاظتی
۲. تعیین صلاحیت کالا برای برخورداری از رفتار ترجیحی یا رفتار دولت کامله‌الوداد (نرخهای تعرفه ترجیحی یا نرخهای تعرفه کامله‌الوداد)
۳. به کارگیری الزامات برچسب زنی و علامت گذاری^۱
۴. استفاده و اعمال ضوابط در تدارکات دولتی
۵. استفاده‌های آماری.

¹ . Labeling and Marking

۴- قواعد مبدا در موافقت‌نامه‌های تجاری

با توجه به دامنه وسیع کاربرد و همچنین تفاوت در معیارها و روش‌های تعیین مبدا کالا در کشورهای مختلف، یکنواختی و هماهنگی در کاربرد قواعد مبدا در موافقت‌نامه‌های تجاری ترجیحی از اهمیت زیادی برخوردار است. بنابراین در چارچوب موافقت‌نامه‌های تجاری، قواعد مبدا ترجیحی شامل کلیه قوانین و مقررات و تصمیمات اداری است که هر عضو برای تشخیص اینکه آیا کالاهای مبادله شده تحت آن موافقت‌نامه، واجد شرایط اعطای ترجیحات تجاری یکجانبه، دو جانبه یا چند جانبه هست یا خیر از آنها استفاده نموده و آنها را به کار می‌گیرد که البته باید منطبق با ضوابط و الزامات خاص همان موافقت‌نامه تجاری باشد. از اینرو در هر یک از این موافقت‌نامه‌ها، جزئیات و ضوابط کاربرد قواعد مبدا به عنوان معیاری اساسی برای اعطای ترجیحات و امتیازات در قالب پیوست جداگانه‌ای تعیین می‌شود که به آن قواعد مبدا ترجیحی می‌گویند.

۵- ضوابط قواعد مبدا در موافقت‌نامه موقت تجارت آزاد ایران و اتحادیه اوراسیا

فصل ششم موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران و اوراسیا و ضمیمه دوم و سوم موافقت‌نامه مذکور به موضوع قواعد مبدا و ضوابط آن اختصاص یافته است. فصل ششم موافقت‌نامه مشتمل بر ۳۲ ماده در خصوص ضوابط قواعد مبدا موافقت‌نامه است. پیوست دوم موافقت‌نامه، مربوط به یادداشت‌های تفسیری پیرامون احراز شرایط مبدا برای اعطای ترجیحات است و در پیوست سوم موافقت‌نامه، فرمت و ساختار گواهینامه مبدا مشخص و دستورالعمل نحوه تکمیل آن ذکر شده است. ذیلاً برخی از مواد مهم و کلیدی مربوط به ضوابط و الزامات تعیین مبدا کالاها در موافقت‌نامه موقت تجارت آزاد ایران و اوراسیا بررسی و شرح داده شده است.

ماده ۱.۶ دامنه شمول:

طبق این ماده، قواعد مبدا موضوع این فصل، فقط به منظور اعطای تعرفه ترجیحی کاربرد دارد. بدیهی است در سایر مواردی که احراز مبدا یک کالا نظیر اقدامات دفاع تجاری ضرورت داشته باشد، طرفین از قواعد و مقررات ملی خود در این حوزه استفاده خواهند کرد و ملزم به استفاده از ضوابط قواعد مبدا موافقت‌نامه حاضر نیستند.

ماده ۲.۶ تعاریف:

(ب) "نهاد مجاز" به معنی مرجع صلاحیتدار منصوب هر طرف جهت صدور گواهی مبدا به موجب این موافقت‌نامه است؛

(خ) "کالاهای فاقد مبدا" یا "مواد فاقد مبدا" به معنی کالاها یا موادی است که واجد شرایط احراز معیار تعیین مبدا این فصل نباشند؛

(د) "کالاهای دارای مبدا" یا "مواد دارای مبدا" به معنی مواد و کالاهایی است که واجد شرایط احراز معیار تعیین مبدا این فصل است؛

ز) "مرجع تأیید" به معنی مرجع صلاحیتدار دولتی منصوب هر طرف است که تدابیر تأیید را انجام می دهد.

ماده ۳.۶ معیارهای احراز مبدا کالا:

در صورتی کالاها به عنوان کالاهای دارای مبدأ محسوب می شوند که یکی از شروط زیر را دارا باشند و نهاد مجاز صادر کننده گواهی، مبدا آن را تأیید کرده باشد:

الف) به طور کامل در قلمرو یکی از طرفین به دست آمده یا تولید شده باشند (WO^۲)، یا

ب) با استفاده از مواد واجد شرایط مبدأ یک طرف یا طرفین به طور کامل در قلمرو یک طرف یا طرفین موافقتنامه تولید شده باشد (PE^۳)؛ یا

پ) با استفاده از مواد فاقد مبدأ در هر طرف تولید شده باشد، مشروط بر آن که ارزش افزوده محتوای داخلی آن طرف کمتر از ۵۰ درصد ارزش تحویل در محل کارگاه (EXW^۴) نباشد (VAC^۵)، به استثنای مواردی که معیار تعیین مبدأ خاص در پیوست (۲) این موافقتنامه برای برخی کالاها تعیین شده است (PSR^۶).

ماده ۵.۶ محتوای ارزش افزوده:

در راستای اهداف این فصل و قواعد خاص کالای مشخص شده در پیوست (الف) این موافقتنامه، فرمول محاسبه محتوای ارزش افزوده (که از این پس "محتوای ارزش افزوده" نامیده می شود) به شرح زیر است:

$$VAC = \frac{\text{ارزش مواد فاقد مبدأ} - \text{ارزش EXW}}{\text{ارزش EXW}} \times 100\%$$

که در فرمول فوق:

ارزش درب کارخانه کالا = EXW

همچنین ارزش مواد فاقد مبدأ عبارت خواهد بود از:

الف) ارزش سیف مواد در زمان ورود کالا به سرزمین هر طرف: یا

ب) اولین قیمت قابل تعیین پرداخت شده یا قابل پرداخت برای مواد فاقد مبدأ در سرزمین طرفی که کار یا فرآوری در آن انجام می گیرد.

وقتی در سرزمین هر طرف، تولیدکننده کالاها مواد فاقد مبدأ را در سرزمین آن طرف بدست می آورد، ارزش این مواد نباید شامل هزینه های حمل، بیمه، بسته بندی و هزینه های جانبی دیگر در انتقال این مواد از محل عرضه کننده تا محل تولید را شامل شود.

2 . Wholly Obtained

3 . Produced Entirely

4 . Ex-work

5 . Value Added Content

6 . Product Specified requirement

ماده ۶.۶ کار یا فرآوری ناکافی:

صرفنظر از احراز یا عدم احراز شرایط و حدنصاب های تعیین شده در هر یک از الزامات تعیین مبداء، هیچیک از عملیات زیر به خودی خود موجب شناسایی مبداء نخواهد شد. ماده ۶,۶ موافقت نامه در این مورد چنین تصریح نموده است:

"عملیات زیر که با الزامات قاعده ۳,۶ این موافقتنامه مطابقت داشته باشند صرفاً به خودی خود یا در ترکیب عملیات آنها با همدیگر، کار یا فرآیندهای کافی برای تغییر مبداء محصولات محسوب نخواهند شد:

الف) عملیاتی که به منظور حفظ محصولات در شرایط مطلوب هنگام حمل و انبارداری انجام می گیرد؛

ب) منجمد سازی یا ذوب کردن؛

پ) بسته بندی و بسته بندی مجدد؛

ت) شستن، پاک کردن، گرد و غبار زدایی، اکسیده کردن، روغن کاری، رنگ کاری یا پوشش های دیگر؛

ث) اتوکشی یا صاف کردن منسوجات؛

ج) رنگ آمیزی، واکس زدن، صیقل دادن، روغن کاری؛

چ) سبوس گیری، سفید کردن جزئی یا کلی، جلا دادن، لعاب دار کردن غلات و برنج

ح) عملیات مربوط به رنگ کردن شکر یا به شکل جبه های قند در آوردن آن

خ) کندن پوست و در آوردن هسته ها و پوسته ها از میوه ها، آجیل و سبزیجات؛

د) تیز کردن و تراشیدن ساده؛

ذ) برش دادن؛

ر) الک، غربالگری، مرتب نمودن، دسته بندی؛

ز) بسته بندی مجدد یا قرار دادن در بطری ها، قوطی ها، فلاسک ها، شیشه، کیسه، جعبه، نصب کردن روی

صفحه یا تخته و تمامی سایر عملیات بسته بندی؛

س) الصاق و چاپ علائم، برچسب ها یا سایر نشانه های شناسایی مشابه روی محصولات یا بسته بندی آنها؛

ش) مخلوط کردن ساده محصولات (اجزاء) که به اختلاف کافی محصولات از اجزای اصلی منجر نمی شود؛

ص) سرهم کردن ساده اجزاء محصولات یا از هم جداسازی مجموعه محصولات به قطعات

ض) ذبح حیوانات، سورتینگ گوشت.

ماده ۷.۶ قاعدهٔ تجميع مبدأ :

این موافقت‌نامه مانند سایر موافقت‌نامه‌های تجارت ترجیحی، به منظور تشویق مبادلات تجاری میان اعضا، استفاده از مواد و نهاده‌های واسطه‌ای با مبدأ هر یک از اعضا را به منزله و در حکم استفاده از مواد و نهاده‌های داخلی همان عضو محسوب نموده که در محاسبه احراز شرایط مبدأ خللی ایجاد نمی‌کند. ماده ۷,۶ در این خصوص چنین مقرر کرده است:

" بدون خدشه به ماده ۶.۳ این موافقت‌نامه، کالاها یا مواد دارای مبدأ هر طرف که به عنوان نهاده در تولید یک محصول در طرف دیگر به کار می‌رود، به عنوان مواد دارای مبدأ طرفی تلقی خواهد شد که آخرین عملیات غیر از عملیات موضوع بند ۱ ماده ۶.۶ این موافقت‌نامه در آن صورت گرفته است. مبدأ چنین موادی باید با گواهی مبدأ صادره (فرم CT3) توسط مراجع صلاحیت‌دار تأیید شود."

ماده ۹.۶ الزام حمل مستقیم کالا:

۱. رفتار تعرفه ترجیحی براساس مفاد این فصل به کالاهای دارای مبداًیی اعطا می شود که این کالاها به طور مستقیم از قلمرو طرف صادرکننده به قلمرو طرف واردکننده حمل شود.
۲. علی‌رغم مفاد بند ۱ این ماده، کالاهای دارای مبداًیی که از قلمرو یک یا چند طرف ثالث حمل شود، مشروط به رعایت موارد زیر، قابل قبول خواهد بود:
 - الف) عبور از قلمرو کشور ثالث بنا به دلایل جغرافیایی یا ملاحظات صرفاً مربوط به الزامات حمل و نقل صورت گرفته باشد؛
 - ب) این کالاها در کشورهای مذکور وارد جریان تجارت یا مصرف نشده باشند؛ و
 - پ) این کالاها در کشورهای مذکور تحت هیچ عملیاتی به جز تخلیه و بارگیری مجدد، سورتینگ یا هر عملیات ضروری برای حفظ کالا در وضعیت مطلوب، قرار نگرفته باشند؛
۳. متقاضی باید مدارک مثبته مقتضی را که حاکی از رعایت و تأیید شروط مندرج در بند ۲ این ماده است، به مقامات گمرکی طرف واردکننده تسلیم کند.

۱. برای برخورداری از رفتار تعرفه‌ای ترجیحی، متقاضی باید یک گواهی مبدأ مطابق با الزامات این بخش به مقامات گمرکی طرف واردکننده تسلیم نماید.

۲. گواهی مبدأ ارائه شده به مقامات گمرکی طرف واردکننده، باید اصلی، معتبر و منطبق با قالب تنظیم شده در ضمیمه ۳ این موافقتنامه بوده و مطابق با الزامات مندرج در ضمیمه ۳ این موافقتنامه تکمیل شده باشد.

۳. نهاد ذیربط طرف صادرکننده باید اطمینان دهد که گواهی مبدأ مطابق با الزامات مندرج در ضمیمه ۳ این موافقتنامه تکمیل شده است.

۴. گواهی مبدأ برای ۱۲ ماه از تاریخ صدور آن معتبر خواهد بود و باید به جز در شرایط تصریح شده در بند ۲ ماده ۲۱.۶ این موافقتنامه طی دوره مذکور و حداکثر تا لحظه تسلیم اظهارنامه گمرکی واردات، به مقامات گمرکی طرف واردکننده ارائه شود.

۵. در صورتی که واردکننده در زمان واردات، گواهی مبدأ خاص موافقت نامه در اختیار نداشته باشد، طرف واردکننده برای ترخیص کالای وارداتی باید عوارض گمرکی را بر اساس نرخ های دولت کامل الوداد (MFN) پرداخت کرده و یا در صورت امکان سپرده ای به همان میزان تادیه نماید. در چنین مواردی، واردکننده می تواند تا ۱۲ ماه پس از ثبت اظهارنامه گمرکی مطابق با قوانین داخلی طرف وارد کننده مشروط به اینکه همه الزامات ماده ۲۳،۶ رعایت شده باشد، درخواست اعمال تعرفه ترجیحی و استرداد هرگونه عوارض گمرکی مازاد پرداخت شده یا ودیعه سپرده شده را بنماید.

ماده ۲۱.۶ الزامات حفظ سوابق مبدأ:

مطابق ضوابط این ماده صادرکنندگان، واردکنندگان و نهادهای صادرکننده گواهی مبدأ، مکلف به حفظ سوابق و مستندات مربوط به مبدأ کالاها دست کم برای مدت سه سال هستند. این ماده در این مورد چنین مقرر نموده است:

۱. تولید کننده و یا صادر کننده کالاها باید تمام سوابق و نسخه های اسناد و مدارک تسلیم شده برای صدور گواهی مبدأ را برای یک دوره حداقل سه ساله از تاریخ صدور گواهی مبدأ نگهداری نمایند.

۲. وارد کننده ای که امتیاز تعرفه ترجیحی به او تعلق گرفته باید یک نسخه از گواهی مبدأ را بر اساس تاریخ زمانی که رفتار تعرفه ای ترجیحی اعطا شده است، برای یک دوره حداقل سه ساله حفظ نماید.

۳. نهاد صدور گواهی مبدأ مجاز باید درخواست های گواهی مبدأ و تمام اسناد مربوط به آن را برای یک دوره حداقل سه ساله از تاریخ صدور گواهی مبدأ نگهداری نماید.

ماده ۲۲.۶ شروط اعطای رفتار تعرفه‌ای ترجیحی:

مطابق این ماده، شرط اعطای تخفیف‌های تعرفه‌ای و ترجیحات توافق شده در موافقت‌نامه منوط به تحقق شرایط زیر است:

مقامات گمرکی طرف واردکننده رفتار تعرفه‌ای ترجیحی را برای کالاهای دارای مبدأ طرف صادرکننده با شرایط زیر اعطا می‌کنند:

الف) کالاهایی که معیار مبدأ ذکر شده در ماده ۳,۶ این موافقتنامه را احراز کرده باشند.

ب) اظهارکننده کالا، انطباق با الزامات این فصل را نشان دهد.

پ) مطابق با الزامات بخش دوم این فصل (مدارک و اسناد مبدأ) اصل گواهی مبدأ معتبر و به درستی تکمیل شده به مقامات گمرکی طرف واردکننده تسلیم شده باشد.

۶- قواعد و معیارهای احراز مبدأ خاص برای برخی از کالاها

علاوه بر شرایط و ضوابط وضع شده برای احراز مبدأ طبق بندهای الف، ب و پ ماده ۶,۳ برای برخی از محصولات، ضوابط سخت‌گیرانه‌تر و علیحده‌ای وضع شده، که همزمان باید یک شرط جدید و یا چندین شرط را برآورده سازند. فهرست این کالاها و ضوابط آن در پیوست دوم موافقت‌نامه تعیین شده است. به عنوان مثال محصولات فولادی زیر، تعیین احراز مبدأشان فقط و فقط منوط به انجام عملیاتی است که منجر به تغییر کد فصل کالا طبق نظام هماهنگ گمرکی شده باشد. و یا در مورد خودرو، علاوه بر احراز حداقل ۵۰ درصد ارزش افزوده داخلی باید بخشی از فرایندهای تولید نیز در قلمروی طرفین موافقت‌نامه انجام شده باشد.

معیارهای ویژه احراز مبدا برای برخی از کالاها طبق پیوست دوم موافقت نامه

کد تعرفه	شرح کالا	معیار احراز مبدا (PSR)
۷۳/۰۳	لوله‌ها و پروفیل‌های توخالی از چدن	عملیات منجر به تغییر فصل نظام هماهنگ
۷۳/۰۴	لوله‌ها و پروفیل‌های توخالی، بدون درز، از آهن یا از فولاد (غیر از چدن)	عملیات منجر به تغییر فصل نظام هماهنگ
۷۳/۰۵	سایر لوله‌ها (مثلاً جوش داده شده، پرچ یا به طریق مشابه مسدود شده) با سطح مقطع عرضی مدور که قطر خارجی آن بیش از ۴۰۶/۴ میلی‌متر باشد از آهن یا از فولاد	عملیات منجر به تغییر فصل نظام هماهنگ
۷۳/۰۶	سایر لوله‌ها و پروفیل‌های توخالی (مثلاً با درز باز یا جوش داده شده یا جوش داده نشده، پرچ شده یا به طریق مشابهی مسدود شده) از آهن یا از فولاد	عملیات منجر به تغییر فصل نظام هماهنگ
۷۳/۰۷	لوازم یا اتصالات لوله‌کشی (مثلاً بست، زانویی، مهره و ماسوره) از آهن یا از فولاد	عملیات منجر به تغییر فصل نظام هماهنگ
۸۷/۰۲	وسایل نقلیه موتوری برای حمل و نقل ده نفر یا بیشتر با راننده	محتوای ارزش افزوده معادل ۵۰٪، مشروط بر آنکه عملیات فنی زیر صورت پذیرفته باشد: - جوشکاری بدنه (کابین) یا تولید بدنه (کابین) - نقاشی بدنه (کابین) - نصب موتور (برای وسایل نقلیه با موتور احتراق داخلی از نوع هیبریدی) - نصب موتور الکتریکی کششی (ژنراتورها، الکترو موتورها) - نصب گیربکس نصب صندوق و کاپوت نصب سیستم گاز و ترمز و

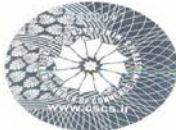
۷- نمونه گواهی مبدا موافقت نامه اوراسیا و دستورالعمل نحوه تکمیل آن

با توجه به اهمیت خاص صدور گواهی مبدا برای برخورداری از ترجیحات و تخفیف های تعرفه ای پیش بینی شده در موافقت نامه موقت تجارت آزاد ایران و اوراسیا، در پیوست سوم موافقت نامه مذکور، جزئیات و نحوه تکمیل فرم ویژه گواهی مبدا موافقت نامه تشریح شده است که ذیلا نمونه فرم انگلیسی و ترجمه فارسی آن همراه با دستورالعمل تکمیل فرم گواهی مبدا موافقت نامه ارائه شده است.

نمونه فرم گواهی مبدا موافقت نامه (CT-3 Form)

محل درج شماره خاص هولوگرام

1. Exporter (business name, address and country)			4. No. Serial: AA4900047 0000014 EAEU-IRAN FTA Certificate of Origin Form CT-3		
2. Importer/Consignee (business name, address and country)			Issued in (country)		
3. Means of transport and route (as far as known)			For submission to (country)		
5. For official use					
6. Items No.	7. Number and kind of packages	8. Description of goods	9. Origin criterion	10. Quantity of goods	11. Number and date of invoice
12. Certification It is hereby certified, on the basis of control carried out, that the declaration by the applicant is correct			13. Declaration by the applicant The undersigned hereby declares that the above details are correct: that all goods were produced in		
 <p>محل نصب هولوگرام</p>			(country) and that they comply with the rules of origin as provided in Chapter 6 (Rules of Origin) of the EAEU-IRAN FTA		
Place	Date	Signature	Stamp	Place	Date

The validity of this certificate can be verified on www.chambertrust.ir/co

ترجمه فارسی فرم گواهی مبدأ موافقت نامه (CT-3 Form)

۴- شماره سریال: **** موافقتنامه تجارت آزاد ایران - اوراسیا گواهی مبدأ فرم CT-3 صادر شده در.... _____ (کشور) برای تسلیم به: _____ (کشور)			۱- صادرکننده (نام تجاری، نشانی و کشور):		
			۲- واردکننده/گیرنده (نام تجاری و نشانی، کشور):		
۵- برای استفاده های اداری			۳- وسایل حمل و مسیر (تا حدی که معلوم است) :		
۱۱- شماره و تاریخ فاکتور	۱۰- مقادیر کالاها	۹- معیار مبدأ	۸- شرح کالا	۷- تعداد و نوع بسته ها	۶- تعداد اقلام
۱۳- اظهاریه صادرکننده: اینجانب امضا کننده زیر اعلام می دارم که جزئیات فوق صحیح است: تمامی کالاها در کشور تولید شده اند. _____ (کشور) و این که آنها با قواعد مبدأ موضوع فصل ۶ (قواعد مبدأ) موافقتنامه تجارت آزاد ایران-اوراسیا مطابقت دارد. محل... تاریخ... امضا... مهر			۱۲- تاییدیه: بر اساس کنترل های انجام شده بدین وسیله تأیید می - گردد که اظهارنامه متقاضی صحیح است. محل... تاریخ... امضا... مهر		
			محل... تاریخ... امضا... مهر		

دستورالعمل تکمیل فرم گواهی مبدأ (فرم CT-3)

گواهی مبدأ (فرم CT-3) و برگه های اضافی آن باید در کاغذ رنگی در اندازه « ایزو A4 » بر طبق نمونه نشان داده شده در این پیوست باشد و باید به زبان انگلیسی تهیه گردد.

جاهای استفاده نشده در خانه های ۶ تا ۱۱ باید برای جلوگیری از هر گونه اضافه نمودن بعدی قلم زده شود. گواهی مبدأ باید:

الف) در یک نسخه کاغذی و مطابق با متن نمونه تنظیم شده در این پیوست و به زبان انگلیسی چاپ شود.^۷

ب) حاوی حداقل اطلاعات مورد نیاز در خانه های ۱، ۲، ۴، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳ باشد؛

پ) متضمن امضا توسط مقامات مجاز و مهر رسمی نهاد رسمی صلاحیت دار و ویژگی های امنیتی باشد. امضا باید به شکل دست خط و همراه با مهر رسمی بوده و نباید چاپی باشد.

۱- در خانه ۱: جزئیات صادرکننده کالا از جمله: نام تجاری، نشانی و نام کشور صادرکننده درج شود.

۲- در خانه ۲: جزئیات مربوط به واردکننده کالا (اجباری) و گیرنده (چنانچه معلوم باشد)، همچون نام تجاری، نشانی و کشور وارد کننده درج شود.

۳- در خانه ۳: جزئیات حمل، تا جایی که معلوم است، از قبیل تاریخ حرکت (ارسال)؛ وسایل حمل (کشتی، هواپیما، و غیره)؛ محل تخلیه (بندر، فرودگاه) درج شود.

۴- در خانه ۴: جزئیات شماره مسلسل منحصر به فرد، کشور صادرکننده و کشوری که به آنجا ارایه می گردد، درج شود.^۸

۵- در خانه ۵: عبارات زیر را وارد کنید:

"شماره و تاریخ نسخه المثنی گواهی مبدأ" در صورت جایگزینی با گواهی مبدأ اصلی.

"شماره و تاریخ صدور گواهی مبدأ صادر شده به عنوان جایگزین" در صورت جایگزینی گواهی مبدأ اصلی.

"صادر شده به صورت عطف به ماسبق" در موارد استثنایی، در مواردی که گواهی مبدأ از قبل و یا در زمان صادرات، صادر نشده باشد.

۶- در خانه ۶: تعداد اقلام وارد شود.

۷- در خانه ۷: تعداد و نوع بسته ها وارد شود.

^۷ در حال حاضر فرم چاپی گواهی مبدأ اوراسیا توسط اتاق بازرگانی ایران تهیه شده و در تمامی اتاق های بازرگانی کشور توزیع شده است.

^۸ در حال حاضر شماره مسلسل، مربوط به شماره برجسب هولوگرامی است که بر روی گواهی مبدأ چسبانده می شود.

۸- در خانه ۸: شرح مفصلی از کالاها و در صورت امکان، مدل و نام برند تجاری به صورتی که قابل شناسایی باشد وارد شود.

۹- در خانه ۹: معیارهای مبدأ برای تمام کالاها به شیوه زیر در جدول درج شود:

عبارت قابل درج در خانه شماره ۹ گواهی مبدأ	معیار مبدأ
WO	الف) کالاهایی که به نحو موضوع ماده ۴.۶ این موافقتنامه در یک طرف به طور کامل به دست آمده یا تولید شده است.
PE	ب) کالاهایی که کلاً در سرزمین یک یا هر دو طرف و منحصرأ با استفاده از مواد دارای مبدأ از یک یا دو طرف تولید شده است.
VAC X %*	ج) تولید شده در قلمرو یک طرف با استفاده از مواد فاقد مبدأ که محتوای ارزش افزوده یک طرف کمتر از ۵۰ درصد از ارزش درب کارخانه (EXW) کالا نباشد.
PSR	پ) با استفاده از مواد فاقد مبدأ و احراز الزامات مشخص شده در پیوست (۳) این موافقتنامه در سرزمین هر طرف تولید شده است.

* باید به درصد محتوای ارزش افزوده محاسبه شده مطابق با ماده ۵,۶ این موافقتنامه اشاره گردد.

۱۰- خانه ۱۰: کمیت کالا شامل وزن ناخالص (کیلوگرم) یا معیارهای اندازه گیری دیگر (عدد، لیتر و غیره) درج شود. وزن واقعی کالاهای تحویل شده نباید از ۵ درصد از وزن مشخص شده در گواهی مبدأ بیشتر باشد.

۱۱- خانه ۱۱: شماره(ها) و تاریخ(های) فاکتور(ها) تسلیم شده به نهاد مجاز برای صدور گواهی مبدأ درج شود.

۱۲- خانه ۱۲: مکان و تاریخ صدور گواهی مبدأ، امضای امضا کننده مجاز و اثر مهر نهاد مجاز شود^۹.

۱۳- خانه ۱۳: مبدأ کالاها (در یک طرف - جمهوری اسلامی ایران، در طرف دیگر - دولت عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا)، مکان و تاریخ اظهارنامه، امضا و اثر مهر متقاضی درج شود.

^۹ . برچسب هولوگرام در این قسمت و روی دایره چسبانده شود.

۸- کالاهایی که برای صادرات به اوراسیا نیاز به دو گواهی مبدا دارند

همانگونه که گفتیم شرط لازم برای برخورداری از امتیازات تعرفه ای در نظر گرفته شده در موافقت نامه ارایه گواهی مبدا خاص موافقتنامه می باشد که نمونه آن ارایه و نحوه تکمیل آن تشریح شد. در حال حاضر در مورد ۷ قلم از بین ۵۰۳ قلم امتیازات اعطایی اوراسیا به ایران لازم است علاوه بر گواهی مبدا خاص موافقت نامه، گواهی مبدا عمومی هم به مبادی گمرکی کشورهای اوراسیا ارایه شود. علت این امر این است که این کالاها در اوراسیا مشمول اقدامات ضد قیمت شکنی (دامپینگ) شده‌اند و مطابق این اقدامات در واقع واردات این اقلام با مبدا کشورهای که مشمول این اقدامات هستند مستلزم پرداخت تعرفه گمرکی مازاد موسوم به عوارض ضد دامپینگ می شود. برای اینکه کالای مشابه صادراتی از ایران مشمول پرداخت عوارض اضافی فوق نشود باید گواهی مبدا عادی برای نشان دادن مبدا ایرانی کالا ارایه شود. به همین جهت این اقلام نیاز به دو گواهی مبدا (گواهی مبدا خاص موافقت نامه و گواهی مبدا عادی) دارند. تجار باید توجه داشته باشند که عدم ارایه گواهی مبدا عمومی برای این کالاها منجر به این می شود که تعرفه ضد دامپینگ به کالای صادراتی از ایران تعلق گیرد.

کد های تعرفه HS		شرح کالا	ردیف
7305 12 000 0	7305 11 000 1	لوله ها و تیوپ های فولادی خاص Certain steel pipes and tubes	1
7306 90 000 1	7305 11 000 2		2
7306 90 000 9	7305 11 000 3		3
	7305 11 000 8		4

۹- مراجع ذیصلاح صادر کننده گواهی مبدا در موافقت نامه ایران و اوراسیا

در حال حاضر طبق مقررات جاری، اتاق های بازرگانی ایران تنها نهاد مجاز صادر کننده گواهی مبدا برای محموله های صادراتی می باشد. بر این اساس اتاق های بازرگانی ۳۱ استان کشور بعلاوه سه شهر کاشان، اهواز و آبادان (مجموعاً ۳۴ مرجع صدور) به عنوان مراجع صلاحیت دار برای صدور گواهی مبدا ایران به دبیرخانه اوراسیا معرفی شده اند. در حال حاضر نیز فرم استاندارد و چاپی گواهی مبدا موافقت نامه ایران و اوراسیا بر طبق معیارهای موافقت نامه توسط اتاق بازرگانی ایران تهیه و منتشر شده و در میان تمامی اتاق های بازرگانی مراکز استان های کشور نیز توزیع شده است.

فهرست ۳۴ مرجع صدور گواهی مبدا در ایران در ادامه این دستور العمل آمده است.

سایر طرف های موافقت نامه نیز نهادهای ذیصلاح و مجاز صادر کننده گواهی مبدا خود را معرفی نموده اند که در مورد برخی از آنها تنها یک نهاد و در مورد برخی مانند روسیه به ۱۳۵ نهاد بالغ می شود. اسامی و نشانی مقامات

مجاز و صلاحیت‌دار معرفی شده توسط دبیرخانه اوراسیا برای هر یک از کشورهای عضو موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران و اوراسیا شامل روسیه، بلاروس، قزاقستان، قرقیزستان و ارمنستان به شرح زیر است:

مراجع ذیصلاح برای صدور گواهی مبدا در کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا

نام کشور	مرجع مجاز صادر کننده گواهی مبدا	تعداد مراجع صدور گواهی مبدا	نمونه مهرها/ امضاهای مراجع صدور گواهی مبدا واصل شده از اوراسیا و موجود در گمرک ج.ا.ایران
ارمنستان	وزارت اقتصاد	۱	۱ نمونه مهر مرجع صدور مجاز
قرقیزستان	گمرک	۱۲	۱۲ نمونه مهر و امضاء مراجع صدور مجاز
قزاقستان	وزارت تجارت	۱۷	۱۷ نمونه مهر و امضاء مراجع صدور مجاز
بلاروس	گمرک	۶	۶ نمونه مهر و امضاء مراجع صدور مجاز
روسیه	وزارت اقتصاد و تجارت	۱۳۵	۱۳۵ نمونه مهر و امضاء مراجع صدور مجاز

توضیح اینکه: نمونه مهر و امضاهای واصله از ۵ کشور عضو اوراسیا در اختیار گمرک جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته است.

فهرست و آدرس نهادهای مجاز به تایید گواهی مبدا در کشورهای اوراسیا

Verification authorities of the EAEU Member States

No	Country	Name of verification authority	Address
1.	The Republic of Armenia	The Ministry of Economy of the Republic of Armenia	5, M. Mkrtchian street, Yerevan, Republic of Armenia, 0010
2.	The Republic of Belarus	The State Customs Committee of the Republic of Belarus	45/1, Mogilevskaya street, Minsk, Republic of Belarus, 220007
3.	The Republic of Kazakhstan	Technical regulation and metrology committee of the Ministry of trade and integration of the Republic of Kazakhstan	8, avenue Mangilik El, administrative building "House of Ministries", 7 entrance, Nur-Sultan, Republic of Kazakhstan, 010000
4.	The Kyrgyz Republic	The State Customs Service under the Government of the Kyrgyz Republic	4a, Baitik Baatyr street, Bishkek, Kyrgyz Republic, 720020
5.	The Russian Federation	The Ministry of Industry and Trade of the Russian Federation	Presnenskaya naberezhnaya, 10, bld. 2, Moscow, Russian Federation, 123317

فهرست مراجع ۳۴ گانه صدور گواهی مبداء در ایران

LIST OF CHAMBERS OF COMMERCE, INDUSTRIES, MINES AND AGRICULTURE OF IRAN that are authorized bodies for Issuance of Certificates of Origin

No.	Name of Chamber	Web site Address	Tel No.	Fax No.
1	ABADAN	www.abadanccim.ir	061-53229040	061-53229042
2	AHVAZ	www.ahvazccim.com	061-33332900	061-33332551
3	ARAK	www.arakccim.ir	086-33252549	086-32807063
4	ARDABIL	www.accima.ir	045-33742001	045-33742002
5	BANDARABBAS	www.bndccim.com	076-33453228	076-33555017
7	BIRJAND	www.biccim.org	056-32400591	056-32400590
6	BOJNOURD	www.bojnourdccim.ir	058-32728242	058-32728241
8	BOUSHEHR	www.bccim.ir	077-33322073	077-33322803
9	ESFAHAN	www.eccim.com	031-36615097	031-36615099
11	GORGAN	www.gccim.com	017-32229799	017-32220400
12	HAMEDAN	www.hccim.com	081-38216001	081-38216007
13	ILAM	www.ilamccima.ir	084-33349181	084-33332281
14	KARAJ	www.alborzccim.ir	0263-3416093	0263-33416089
15	KASHAN	www.kashanccima.org	031-55452288	031-55458070
16	KERMAN	www.otagh-bazargani.com	034-32441058	034-32453465
17	KERMANSHAH	www.krccima.ir	083-38228141	083-38228161
18	KHORAMSHAHR	www.khccima.ir	061-53534080	061-53534079
19	KHORMABAD	www.khdccima.ir	066-33333360	066-33322290
20	MASHHAD	www.mccima.com	051-32252091	051-32216040
10	QAZVIN	www.qccima.com	028-33236155	028-33247966
21	QOM	www.qccima.ir	025-37773563	025-37775156
22	RASHT	www.iccimguil.ir	013-33757037	031-33757036
23	SANANDAJ	www.snaccim.com	087-33224894	087-33224902
24	SARI	www.mccima.ir	011-33353393	011-33355066
25	SEM NAN	www.seccima.ir	023-33464002	023-3346500
26	SHAHRKORD	www.chbccim.com	038-33377153	038-33377077
27	SHIRAZ	www.sccim.ir	071-36294915	071-36294910
28	TABRIZ	www.tzccim.ir	041-35264111	041-35264115
29	TEHRAN	www.tccim.ir	021-88723801	021-88720461
30	URMIA	www.urmiaccim.com	044-33459834	044-3459833
31	YASOUJ	www.yasoujccim.ir	074-33234440	074-33234355
32	YAZD	www.yazdccima.com	035-37245491	035-37243073
33	ZAHEDAN	www.sbccima.com	054-33294431	054-33294428
34	ZANJAN	www.zccima.ir	024-33463770	024-33463777

۱۰- برخی نکات کلیدی که تجار و فعالین بخش خصوصی باید به آن توجه کنند

فعالین بخش خصوصی، تجار و شرکت‌ها و بنگاه‌های تجاری اعم از واردکننده و صادرکننده برای بهره‌مندی از مزایای موافقت‌نامه و استفاده از ترجیحات و امکان‌پذیری تداوم آن و همچنین اجتناب از سوء استفاده‌های احتمالی و طرح دعاوی مربوطه، لازم است مجموعه‌ای از نکات را در خصوص گواهی مبداء مدنظر قرار داده و نسبت به رعایت آن اهتمام ورزند. چکیده‌ای از نکات کلیدی مذکور فهرست وار در جعبه شماره (۱) زیر برشمرده شده است.

جعبه شماره (۱)- توصیه‌های لازم برای فعالین بخش خصوصی در خصوص قواعد مبداء موافقت‌نامه اوراسیا

۱. توجه به این نکته که شرط لازم استفاده از تخفیف تعرفه‌ای در تجارت با اوراسیا برای اقلام صادراتی تحت شمول موافقت‌نامه، ارایه گواهی مبداء خاص موافقت‌نامه (CT3-Form) به مبادی ورودی گمرکی اتحادیه اوراسیاست
۲. آشنایی کامل با فرم گواهی مبداء موافقت‌نامه (CT3-Form) و توانایی تکمیل دقیق آن و توانایی تشخیص و نظارت بر رعایت الزامات مربوطه از جمله نصب هولوگرام و درج کد امنیتی هولوگرام و ...
۳. مستندسازی سوابق مربوط به احراز مبداء کالاهای صادراتی و مدارک پشتیبان آن (مدارکی که اثبات می‌کند، کالای صادراتی به بازار اوراسیا تولید ایران می‌باشد)
۴. حفظ و نگهداری کپی گواهی‌نامه‌های مبداء صادره و استفاده شده تاجر برای یک دوره سه ساله
۵. آشنایی نسبی با معیارهای عمومی احراز مبداء کالا طبق موافقت‌نامه
۶. آشنایی نسبی با معیارهای ویژه احراز مبداء برای برخی از کالاهای خاص طبق پیوست دوم موافقت‌نامه
۷. آشنایی نسبی با ضوابط قواعد مبداء و تعهدات و امتیازات موافقت‌نامه از طریق مطالعه مستندات مربوطه و شرکت در دوره‌های آموزشی مربوطه
۸. آگاهی و رعایت این نکته که در حال حاضر برای برخی از اقلام تحت پوشش موافقت‌نامه باید همزمان دو گواهی مبداء (گواهی مبداء خاص موافقت‌نامه و گواهی مبداء عمومی) به طرف اوراسیایی ارائه شود.
۹. آگاهی از ضوابط موافقت‌نامه در خصوص مواردی که گواهی مبداء ترجیحی در گمرکات اوراسیا به دلیل نقص یا هر ایراد دیگری مورد پذیرش قرار نگیرد، ذینفع می‌تواند با سپرده‌گذاری یا پرداخت قطعی تعرفه گمرکی عادی، کالای خود را ترخیص نماید و تا ۱۲ ماه فرصت دارد تا با مراجعه به همان گمرک و ارائه گواهی مبداء بدون نقص، مبالغ اضافی خود را بازپس گیرد.
۱۰. آشنایی نسبی با سازوکارهای حل اختلاف و رویه‌های اداری رسیدگی به دعاوی مربوط به قواعد مبداء
۱۱. روزآمد نگه داشتن اطلاعات خود پیرامون موافقت‌نامه از طریق سرکشی مداوم به سایت‌های اطلاع‌رسانی رسمی طرفین موافقت‌نامه
۱۲. انعکاس مشکلات خود در زمینه گواهی‌های مبداء مرتبط با بازار اوراسیا به سازمان توسعه تجارت

۱۱- برخی نکات کلیدی که اتاق های بازرگانی صادر کننده گواهی مبدا باید به آن توجه کنند

اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به عنوان تنها مرجع رسمی و قانونی صدور گواهی مبدا در ایران، نقش و وظیفه خطیری در اجرای درست موافقت نامه موقت تجارت آزاد ایران و اوراسیا بر عهده دارند. این نقش از یک سو در شرط احراز مبدا کالاهای صادراتی برای بهره مندی بخش خصوصی از امتیازات و مزایای موافقت نامه که اتاق های بازرگانی با تهیه و صدور گواهی مبدا ترجیحی امکان تحقق آن را فراهم می سازند متبلور می شود و از سوی دیگر در اجرای تعهدات تعیین شده در موافقت نامه برای جلوگیری از صدور گواهی مبدا ترجیحی در خصوص کالاها و محصولات فاقد شرایط لازم و کافی معنا پیدا می کند. برای اینکه اتاق های بازرگانی بتوانند در هر دو نقش کلیدی خود موفق باشند و از مخاطرات احتمالی مربوط به هر یک اجتناب کنند، لازم است تا رعایت مجموعه ای از نکات کلیدی را در دستور کار خود قرار دهند که در جعبه شماره (۲) زیر فهرست وار در قالب توصیه های لازم برای اتاق های بازرگانی صادر کننده گواهی مبدا ارائه شده است.

جعبه شماره (۲) - توصیه های لازم برای اتاق های بازرگانی صادر کننده گواهی مبدا

۱. شناخت کامل و دقیق از ضوابط موافقت نامه و تعهدات و امتیازات آن از طریق مطالعه مستندات موافقت نامه و برگزاری دوره های آموزشی تخصصی ویژه برای کارکنان و کارشناسان ذیربط
۲. دقت در تکمیل فرم گواهی مبدا موافقت نامه (CT3-Form) با رعایت کلیه الزامات مربوطه از جمله نصب هولوگرام و درج کد امنیتی هولوگرام و
۳. حصول اطمینان از ایرانی بودن کالایی که برای آن گواهی مبدا خاص موافقت نامه صادر می شود و عدم صدور چنین گواهی ای برای کالاهایی که فاقد معیارهای احراز مبدا می باشند
۴. آمادگی برای ارائه مستندات لازم جهت اثبات ایرانی بودن کالاهایی که برای آن گواهی مبدا صادر می شود به تفکیک هر محموله (حسب نیاز و درخواست احتمالی طرف اوراسیا)
۵. آشنایی دقیق با معیارهای عمومی احراز مبدا کالا طبق ضوابط موافقت نامه و شرایط برخورداری از ترجیحات
۶. آشنایی دقیق با معیارهای ویژه احراز مبدا برای برخی از کالاهای خاص مندرج در پیوست دوم موافقت نامه
۷. آشنایی با سازوکارهای حل اختلاف و رویه های اداری رسیدگی به دعاوی مربوط به قواعد مبدا
۸. ایجاد کانال های ارتباطی لازم با تولیدکنندگان داخلی برای شناسایی واحراز شرایط مورد نیاز کالاها برای برخورداری از امتیازات گواهی مبدا ترجیحی
۹. ایجاد کانال های ارتباطی لازم و شبکه های دسترسی برخط به نتایج آزمایشگاه های داخلی در مورد کالاها و محصولاتی که تعیین مبدا آنها مستلزم تست و آزمایش مواد تشکیل دهنده کالا است
۱۰. ایجاد رویه های اداری لازم برای مستندسازی سوابق و ایجاد بایگانی کامل از موارد گواهی مبدا صادر شده و مستندات احراز مبدا کالاهای صادراتی و مدارک پشتیبان آن برای یک دوره سه ساله و دسترسی آسان به آنها

۱۱. به اشتراک گذاری امکانات، اطلاعات و گزارش های مربوط به تعیین مبدا کالاها میان اتاق های بازرگانی سراسر کشور
۱۲. ایجاد کانال های ارتباطی لازم با فعالین بخش خصوصی اعم از واردکنندگان و صادرکنندگان برای دریافت نقطه نظرات آنها و اطلاع از مشکلات احتمالی مربوطه
۱۳. ایجاد کانال های ارتباطی لازم با نهادهای رسمی ذیربط در ایران (سازمان توسعه تجارت ایران و گمرک ج.ا.ایران) برای انعکاس نقطه نظرات بخش خصوصی و مشکلات احتمالی آنها و همچنین ارائه پیشنهادات اصلاحی در حین اجرای موافقت نامه
۱۴. پی ریزی و ایجاد زیرساخت های فنی و اداری لازم برای تبادل الکترونیکی داده ها و مستندات مربوطه با نهادهای ذیربط کشورهای عضو موافقت نامه
۱۵. مشارکت فعال در نشست های دوره ای مربوط به کمیته فنی قواعد مبدا که از سوی مراجع رسمی ذیربط برای حضور در این قبیل رویدادها از اتاق ایران به عنوان تشکل فراگیر و رسمی بخش خصوصی دعوت به عمل می آید
۱۶. تربیت نیروی انسانی و کارشناسی لازم و مسلط به موضوعات موافقت نامه و قواعد مبدا از طریق برگزاری دوره های آموزشی تخصصی
۱۷. تشکیل کارگروه داخلی قواعد مبدا و به عنوان رکن تخصصی اتاق
۱۸. روزآمد نگه داشتن اطلاعات مربوط به موافقت نامه از طریق ارتباط مداوم با مراجع رسمی ذیربط و سرکشی به سایت های اطلاع رسانی طرفین موافقت نامه (سازمان توسعه تجارت ایران و گمرک)

۱۲- برخی نکات کلیدی که مقامات تایید کننده گواهی مبدا (گمرکات اجرایی) باید به آن توجه کنند

بدون شک گمرکات اجرایی کشور به عنوان مجری اصلی موافقت نامه موقت تجارت آزاد میان ایران و اوراسیا و مقام تایید کننده گواهی های مبدا اظهار شده به گمرکات، مهم ترین وظیفه و بار اصلی تعهدات اجرایی موافقت- نامه را در پیاده سازی درست و کامل مفاد آن بر عهده دارند. مهم ترین نقش و وظیفه گمرکات در این حوزه، رسیدگی به درخواست های واصله از واردکنندگان از مبدا کشورهای اوراسیا برای برخورداری از ترجیحات تعرفه ای پیش بینی شده در موافقت نامه است که با تسلیم اظهارنامه گمرکی کالاهای تحت شمول موافقت نامه و با ارائه مستندات لازم از جمله گواهی مبدا ترجیحی صادره طبق فرمت موافقت نامه (CT3-FORM) توسط مقامات مجاز یکی از کشورهای عضو اوراسیا آغاز می شود. گمرکات در چارچوب ضوابط تعیین شده در موافقت نامه، واجد کلیه اختیارات لازم برای رسیدگی به چنین درخواست هایی تا حصول اطمینان از صحت مستندات و مدارک تسلیمی هستند و در مواردی که دلایل منطقی برای تردید در درستی و صحت مدارک تسلیمی وجود داشته باشد و یا در چگونگی احراز صلاحیت کالا برای برخورداری از ترجیحات و نحوه احراز مبدا کالاها تردید کنند، می توانند وارد فرایند رسیدگی های تکمیلی شوند که جزئیات آن در موافقت نامه ذکر شده است. برای ایفای درست، دقیق و بهتر چنین نقشی، برخی نکات کلیدی و مهمی که گمرکات اجرایی کشور بایستی مدنظر قرار دهند، فهرست وار در جعبه شماره (۳) زیر مورد اشاره قرار گرفته است.

جعبه شماره (۳) - برخی توصیه های لازم برای مقامات گمرکی تایید کننده گواهینامه مبدا

۱. شناخت کامل و دقیق از ضوابط موافقت نامه و تعهدات و امتیازات آن به ویژه ضوابط مربوط به قواعد مبدا از طریق برگزاری دوره های آموزشی تخصصی ویژه برای کارکنان ذیربط
۲. در اختیار داشتن نمونه فرم گواهی مبدا هر یک از کشورهای عضو اوراسیا با نمونه امضاء و نمونه مهر نهادهای مجاز صادر کننده گواهی مبدا این کشورها و ایجاد دسترسی برای کارشناسان ذیربط گمرک جهت تطبیق مشخصات گواهی های مبدا واصله به گمرک با نمونه های اصلی
۳. آشنایی دقیق کارشناسان ذیربط گمرک با مشخصات امنیتی گواهی های مبدا کشورهای اوراسیا به منظور تشخیص اصالت گواهی های دریافتی
۴. آشنایی دقیق و کامل با معیارهای عمومی احراز مبدا کالا طبق ضوابط موافقت نامه و شرایط برخورداری از ترجیحات
۵. آشنایی دقیق و کامل با معیارهای ویژه احراز مبدا برای برخی از کالاهای خاص طبق پیوست دوم موافقت نامه
۶. ایجاد کانال های ارتباطی لازم با اتاق های بازرگانی داخلی و صادرکننده گواهی مبدا ترجیحی و به اشتراک گذاری مستندات و داده ها
۷. ایجاد کانال های ارتباطی لازم با نهادهای تایید کننده گواهی مبدا و گمرکات سایر کشورهای عضو اوراسیا و به اشتراک گذاری مستندات و داده ها
۸. ایجاد کانال های ارتباطی لازم و شبکه های دسترسی برخط به نتایج آزمایشگاه های داخلی و خارجی در مورد کالاها و محصولات که شناسایی و احراز مبدا آنها مستلزم تست ها و آزمایش های مواد تشکیل دهنده کالا است.
۹. ایجاد رویه های اداری لازم برای حفظ و نگهداری کپی گواهی نامه های مبدا تسلیمی برای حداقل سه سال با دستیابی آسان به آنها
۱۰. ایجاد کانال های ارتباطی لازم با فعالین بخش خصوصی اعم از واردکنندگان و صادرکنندگان از طریق اتاق های بازرگانی برای دریافت نقطه نظرات آنها و اطلاع از مشکلات احتمالی مربوطه
۱۱. ایجاد کانال های ارتباطی لازم با نهادهای رسمی ذیربط در ایران (سازمان توسعه تجارت ایران و اتاق های بازرگانی ایران) برای انعکاس نقطه نظرات مقامات رسمی و مشکلات احتمالی و همچنین ارائه پیشنهادات اصلاحی در حین اجرای موافقت نامه
۱۲. پی ریزی و ایجاد زیرساخت های فنی و اداری لازم برای تبادل الکترونیکی داده ها و مستندات گمرکی با کشورهای عضو موافقت نامه
۱۳. مشارکت فعال در نشست های دوره ای مربوط به کمیته فنی قواعد مبدا و همکاری های گمرکی
۱۴. تربیت نیروی انسانی و کارشناسی لازم و مسلط به موضوعات موافقت نامه و قواعد مبدا
۱۵. تشکیل کارگروه داخلی قواعد مبدا به عنوان یک رکن تخصصی در گمرک
۱۶. روزآمد نگه داشتن اطلاعات مربوط به موافقت نامه از طریق ارتباط مداوم با مراجع رسمی ذیربط و سرکشی به سایت های اطلاع رسانی طرفین موافقت نامه (سازمان توسعه تجارت ایران، اتاق بازرگانی ایران و نهادهای مسئول کشورهای اوراسیا)

۱۷. آشنایی دقیق و کامل با سازوکارهای حل و فصل اختلاف و رویه های اداری برای رسیدگی به دعاوی مربوط به قواعد مبدا و اختلافات گمرکی و مشارکت فعال در رسیدگی به دعاوی احتمالی مطروحه توسط ارکان تعیین شده در موافقت نامه و ارائه نقطه نظرات فنی و تخصصی ذیربط